

Sygn. akt: III AUa 145/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska (spr.)

SSO del. Stanisław Pilarczyk

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014 r. w Łodzi

sprawy **A. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt: V U 1059/13;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 145/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury przysługującej A. W. (jej waloryzacji) od dnia 1 stycznia 2013 r.

W odwołaniu od decyzji A. W. wniósł o przeliczenie emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r., z zastosowaniem wskaźnika waloryzacji 105,04%, a więc z kwoty emerytury przysługującej mu w dniu 29 lutego 2012 r., tj. z kwoty 3 658,91 zł do kwoty 3 843,32 zł.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z 29 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że A. W. pobiera emeryturę od dnia 1 czerwca 2008 r. Decyzją z dnia 5 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w T. dokonał waloryzacji przysługującej wnioskodawcy emerytury. Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 lutego 2012 roku, tj. 3 658,91 zł, kwoty waloryzacji, tj. 71 zł. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2012 roku wyniosła 3.729,91 zł. Wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r., w sprawie V U 43/12, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie A. W. od decyzji z dnia 5 marca 2012 r., a nowe żądanie przeliczenia emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r., zgodnie z

art. 88 i 89 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przekazał do rozpoznania organowi rentowemu. Decyzją z dnia 5 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w T. dokonał waloryzacji przysługującej wnioskodawcy emerytury. Wysokość zwaloryzowanego świadczenia ustalono poprzez pomnożenie kwoty świadczenia przysługującej na dzień 28 lutego 2013 r., tj. 3.729,91 zł, przez wskaźnik waloryzacji 104%. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2013 r. wyniosła 3879,11 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał odwołanie za niezasadne. Wskazał, że skarżący domagał się dokonania przez organ rentowy ponownej waloryzacji swojej emerytury według wskaźnika waloryzacji za 2012 r., wynoszącego 105,04 %, od dnia 1 stycznia 2013 r. Stwierdził, że brak jest do tego jakichkolwiek podstaw prawnych. Waloryzacja świadczeń emerytalnych, jak słusznie podnosi organ rentowy, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, następuje raz w roku od dnia 1 marca. Zatem kolejna waloryzacja świadczenia emerytalnego wnioskodawcy za 2013 r. następuje od dnia 1 marca 2013 r., a nie od dnia 1 stycznia 2013 r. Nie jest możliwe dokonanie ponownej waloryzacji emerytury ubezpieczonego, z pominięciem waloryzacji kwotowej obowiązującej w 2012 r.

Apelację od wyroku złożył ubezpieczony. Wskazał, że Sąd Okręgowy błędnie przyjął do rozstrzygnięcia przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 stycznia 2012 r. ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dotyczący waloryzacji świadczenia od 1 marca 2012 r., gdy jego wniosek nie dotyczył waloryzacji za ten okres. Błędnie zastosował również art. 88 ustawy emerytalnej. Nadto Sąd pierwszej instancji wadliwie uznał, że wyrok dotyczy odwołania od decyzji z dnia 10 czerwca 2013 r., podczas gdy ubezpieczony wnosił również odwołanie od decyzji z dnia 30 kwietnia 2013 r. Tym samym nadal nie zostało rozstrzygnięte jego pierwotne odwołanie. Formułując powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę wyroku i przeliczenie świadczenia (jego waloryzację) od dnia 1 stycznia 2013 r., z zastosowaniem wskaźnika 105,04 %, oraz z uwzględnieniem emerytury przysługującej na dzień 29 lutego 2012 r., a także o przeliczenie podstawy wymiaru jego emerytury, z zastosowaniem wyżej podanego wskaźnika.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Na wstępie należy odnieść się do zarzutu, że Sąd Okręgowy całkowicie pominął pierwotne odwołanie ubezpieczonego, które zostało wniesione od decyzji z dnia 30 kwietnia 2013 r. Trzeba zauważyć, że w tym dniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych skierował do odwołującego jedynie pismo wyjaśniające, które nie może być potraktowane jako decyzja. Tym samym formalną decyzją, od której przysługiwało odwołanie, jest decyzja z dnia 10 czerwca 2013 r. Dopiero wtedy organ rentowy rozstrzygnął w przedmiocie wniosku ubezpieczonego złożonego w toku rozprawy, w postępowaniu o sygn. akt: V U 431/12, przekazanego ZUS do rozpoznania wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r. Nie można więc twierdzić, że Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu nie rozpoznał w istocie wniosku A. W. o dokonanie waloryzacji jego emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r., wskaźnikiem wynikającym z art. 89 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t: Dz.U.2013.1440 ze zm.).

Odnosząc się zaś do samego wniosku, to zgodzić się należy z organem rentowym i Sądem Okręgowym, że nie ma prawnej możliwości zadośćuczynienia żądaniu odwołującego. Wskazywał on, że od dnia 1 marca 2012 r. zmieniono zasady waloryzacji świadczenia. W miejsce bowiem waloryzacji przewidzianej w art. 89 ustawy emerytalnej, tj. waloryzacji powiązanej ze średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym, zwiększonym o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym, wprowadzono waloryzację kwotową. Uczyniono to ustawą z dnia 13 stycznia 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2012.118). Zdaniem skarżącego, ustawa powyższa zmieniła system waloryzacji, ale jedynie epizodycznie, bowiem na okres 10 miesięcy, tj. od 1 marca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Zatem po tym okresie, tj. od dnia 1 stycznia 2013 r., pełne zastosowanie znajduje ponownie art. 89 ustawy emerytalnej. Z tą więc chwilą należy dokonać ponownej waloryzacji emerytury, już zgodnie z ogólnymi zasadami wynikającymi z tego przepisu. Swoje stanowisko apelujący uzasadniał

treścią art. 7 ustawy nowelizującej, zgodnie z którym to przepisem, jedynie w 2012 r. nie stosuje się art. 88 i art. 89 ustawy emerytalnej (stanowisko skarżącego).

Argumentacja ta nie jest jednak zasadna. Niewątpliwie art. 88 i art. 89 ustawy emerytalnej przewidują ogólne i „normalne” zasady waloryzacji emerytury. Jest to waloryzacja „procentowa”, powiązana ze średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku. Niewątpliwie również ustawa z 2012 r. miała charakter epizodyczny i jedynie czasowo zmieniła powyższą zasadę. W art. 4 przewidziała, że w 2012 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na dodaniu do kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2012 r., kwoty waloryzacji w wysokości 71 zł., zaś waloryzacja podstawy wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polega na pomnożeniu podstawy wymiaru świadczenia przez wskaźnik stanowiący iloraz zwaloryzowanej kwoty świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i kwoty tego świadczenia ustalonej na dzień poprzedzający termin waloryzacji. Istotnie art. 7 ustawy nowelizującej przewidywał, że w 2012 r., w zakresie uregulowanym jej w art. 4 (a więc do waloryzacji), nie stosuje się art. 88 i art. 89 ustawy emerytalnej. Jednakże z zapisu tego nie można wysnuć wniosku, że od 1 stycznia 2013 r., ubezpieczony nabył prawo do ponownej waloryzacji według zasad ogólnych. Zgodzić się bowiem można z tym, że z tą chwilą, ponownie znajduje zastosowanie art. 88 ustawy emerytalnej. Przepis ten zaś w swej treści przewiduje, że emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Zatem, z powyższego przepisu wynika wprost, że prawo do kolejnej waloryzacji skarżący nabędzie dopiero 1 marca 2013 r. Niewątpliwie przy tym waloryzacja dotyczy okresu po 1 marca, nie ma zaś charakteru wstecznego. Jednocześnie art. 89 ustawy emerytalnej, ponownie znajdujący swe zastosowanie, przewiduje, że owa waloryzacja ma uwzględniać średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym. Poprzednim rokiem kalendarzowym jest tu rok 2012 r. i w oparciu o ten wskaźnik, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wskaźnik waloryzacji obowiązujący w danym roku – w tym przypadku w roku 2013. Innymi słowy, art. 88 ponownie zaczął obowiązywać od dnia 1 stycznia 2013 r., ale wprost z jego treści wynika, że prawo do kolejnej waloryzacji odwołujący nabędzie dopiero z dniem 1 marca tego roku, a waloryzacja ta dokona się w oparciu o wskaźniki obowiązujące dla tego roku, nie zaś dla roku poprzedniego. Przy czym art. 88 ustawy emerytalnej nie daje prawa do ponownej waloryzacji, tj. do zmiany waloryzacji, która została już wcześniej dokonana i której prawidłowość rozstrzygnął już prawomocnie sąd powszechny. Powyższe jest przy tym zgodne z ogólną zasadą, że waloryzacja zawsze ma charakter roczny, tj. w danej wysokości obowiązuje przez 12 miesięcy, od 1 marca danego roku do 28/29 lutego roku następnego.

Mając na względzie powyższe, należy przyjąć, że decyzja organu rentowego, odmawiająca dokonania ponownej waloryzacji emerytury ubezpieczonego z dniem 1 stycznia 2013 r., jest prawidłowa, podobnie jak zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oddalający od niej odwołanie. Tym samym, apelację A. W. należy uznać za bezzasadną i podlegającą na podstawie art. 385 k.p.c. oddaleniu.